

Minister Zdrowia

Warszawa, 23 kwietnia 2020

ZPR.050.27.2020.JK

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na pismo, znak: VII.5002.2.2020.AMB, z dnia 26 marca br. w sprawie informowania przez personel medyczny pacjentek które poroniły o przysługujących im prawach, proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Kwestie opieki i postępowania personelu medycznego wobec kobiety w sytuacjach szczególnych, do których zalicza się m.in. poronienie, określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej (Dz. U., poz. 1756). Przepisy rozporządzenia zobowiązują m.in. do przekazania pacjentce informacji na temat obowiązującego stanu prawnego, w szczególności wynikającego z przepisów o aktach stanu cywilnego, zabezpieczenia społecznego i prawa pracy dotyczącego sytuacji, w jakiej się znalazła, jak również o możliwości pochówku. Jak w każdym przypadku, informacja ta powinna być rzetelna i wyczerpująca, udzielona w sposób przystępny, dostosowany do potrzeb indywidualnej pacjentki i jej stanu emocjonalnego. Pacjentce należy również pozostawić czas do namysłu i podjęcia decyzji w zakresie skorzystania z przysługujących jej praw. Jednocześnie uprzejmie informuję, że po wejściu w życie nowego standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej, Minister Zdrowia poinformował wojewodów, iż jego prawidłowe wdrożenie, realizowanie i przestrzeganie przez zobowiązane do tego podmioty lecznicze jest priorytetem Rządu. Wojewodowie zostali zobowiązani do bieżącego prowadzenia kontroli szpitali w zakresie przestrzegania standardu oraz

systematycznego przekazywania wyników ww. kontroli do Ministerstwa Zdrowia. Ponadto, zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2019 poz. 1373), jednym z zadań Narodowego Funduszu Zdrowia jest kontrola organizacji i sposobu udzielania świadczeń opieki zdrowotnej pod względem zgodności z obowiązującymi przepisami. Każdorazowo, w przypadku zgłoszonych zastrzeżeń wobec realizacji świadczeń zdrowotnych Narodowy Fundusz Zdrowia podejmuje działania wyjaśniające, w tym przypomina świadczeniodawcom o konieczności respektowania obowiązujących przepisów prawa lub nakłada stosowne kary finansowe. Ponadto, mając na uwadze szczególną sytuację rodzin znajdujących się w wyjątkowo trudnym dla nich położeniu (poronienia, urodzenia martwego dziecka, śmierci dziecka po porodzie, urodzenia dziecka chorego lub z wadami wrodzonymi) zostało w dniu 6 grudnia 2019 r. wystosowane pismo do wojewodów przypominające o szczególnym traktowaniu kobiet, które znalazły się w tej trudnej sytuacji, konieczności otoczenia ich wsparciem psychologicznym oraz informowania o przysługujących im prawach. Podkreślono, że na szczególną uwagę zasługują wszelkie podejmowane przez szpitale inicjatywy np.: opracowane rekomendacje/wzory dobrych praktyk dla personelu medycznego, procedury postępowania, informacje przygotowane specjalnie dla rodziców po stracie dziecka, szkolenia personelu medycznego itp. Wojewodowie również zostali zobowiązani do przekazania informacji w zakresie sposobów realizacji przez podmioty lecznicze przepisów o których mowa w części XV standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej. W odpowiedzi uzyskano informacje, w których wojewodowie podkreślali jak ważne jest podmiotowe traktowanie kobiet w sytuacjach szczególnych oraz kompetencje osób sprawujących tę opiekę, aby była profesjonalna oraz pełna empatii, szacunku i życzliwości. Wiele podmiotów leczniczych korzysta z opracowanych na potrzeby poszczególnych województw rekomendacji dobrych praktyk postępowania z pacjentkami w sytuacji niepowodzeń położniczych dla personelu medycznego oddziałów położniczo – ginekologicznych, współpracuje z organizacjami pozarządowymi udzielającymi wsparcia kobietom w sytuacjach szczególnych, udziela wsparcia psychologicznego oraz wyczerpujących informacji dotyczących dalszej pomocy psychologicznej oraz przysługujących prawach. Podmioty lecznicze współpracują z hospicjami perinatalnymi i hospicjami dla dzieci, w celu zapewnienia kompleksowej opieki oraz rozdają materiały informacyjne dotyczące postępowania po stracie dziecka (poradniki, broszury). Zespoły położnych i lekarzy mający kontakt z rodzicami doświadczającymi śmierci noworodka lub narodzin dziecka chorego ustawicznie

podnoszą swoje kompetencje zawodowe przez uczestnictwo w licznych kursach, szkoleniach i konferencjach. Mając na uwadze powyższe, poprawa jakości opieki, doskonalenie i wdrażanie dobrych praktyk postępowania w oddziałach położniczo-ginekologicznych oraz zapewnienie szacunku i godnego postępowania wobec dziecka, matki i ich najbliższej rodziny w przypadku poronienia, w tym także realizacji prawa do informacji o przysługujących uprawnieniach, jest przedmiotem stałej troski Ministerstwa Zdrowia, konsultantów wojewódzkich w dziedzinach mających zastosowanie w opiece okołoporodowej, jak i służb z obszaru ochrony zdrowia poszczególnych województw.

Z poważaniem
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Józefa Szczurek-Żelazko
Sekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/